

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ЗАКЛАД ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ № 3»

Методичні рекомендації
до практичних занять
з дисципліни
«Офтальмологія»

Підготувала викладач Кіча О.А.

Зміст

Тема 1. Методи обстеження в офтальмології. Корекція аномалій рефракції.

Тема 2. Захворювання допоміжного апарату очей.

Тема 3. Захворювання зовнішньої оболонки ока та кришталика.

Тема 4. Захворювання, що пов'язані з порушенням циркуляції водянистої вологи.

Тема 5. Захворювання середньої, внутрішньої оболонок ока та зорового нерву.

Тема 6. Ушкодження органу зору.

Перелік практичних навичок

1. Дослідження центрального зору.
2. Дослідження периферичного зору.
3. Дослідження кольоросприйняття.
4. Дослідження бінокулярного зору.
5. Взяття мазку з кон'юнктиви.
6. Проба з коларголом.
7. Зондування і промивання носослізного протоку.
8. Вимірювання внутрішньоочного тиску.
9. Закапуванням крапель.
10. Закладання мазей за повіку.
11. Вивертання верхньої повіки.
12. Видалення стороннього тіла з ока.
13. Накладання пов'язок на око.

Тема 1. Методи обстеження в офтальмології. Корекція аномалій рефракції.

Актуальність теми.

За допомогою органу зору людина отримує 95% інформації про оточуючий світ. Знання методів обстеження зорового аналізатора важливо, бо полегшує діагностику захворювань.

Медична сестра має знати професійні відчуття відповідальності за здоров'я офтальмологічного хворого, за правильність постановки сестринського діагнозу та надання невідкладної долікарської допомоги.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- У чому полягає актуальність очних хвороб ?
- Клінічна рефракція, визначення, види.
- Клінічні характеристики еметропії, хід променів в оці.
- Гіперметропія, типи, клініка, основи корекції.
- Міопія, клінічна характеристика, правила корекції.
- Ускладнення при міопії; засоби профілактики.
- Астигматизм; визначення, види.
- Від чого залежить вид клінічної рефракції ?
- Яку функцію виконують камери ока ?

2. Виконання практичних навичок та маніпуляцій.

3. Розв'язання тестових завдань та клінічних ситуацій.

4. Перегляд презентацій та відео за темою.

5. Заповнення щоденників.

Практичні навички до теми:

- опитування пацієнта, збирання офтальмологічного анамнезу;
- дослідження центрального зору;
- Дослідження периферичного зору;
- Дослідження бінокулярного зору.

ЛІТЕРАТУРА:

Офтальмологія : підручник / Г.Д. Жабоедов, Р.Я. Скрипник, О.А. Кіча – К.: ВСВ «Медицина», 2018.

Тема 2. Захворювання допоміжного апарату очей.

Актуальність теми.

У загальній структурі захворювань органу зору хвороби повік складають близько 10%. Своєрідність морфологічних особливостей структури повік визначають і своєрідність їх патологій. Особливо виділяються захворювання шкірного покриву, країв повік, мейбомієвих залоз.

Запальні захворювання кон'юнктиви являють собою одну, що найчастіше зустрічаються патологій органу зору. Кон'юнктивіти можуть бути високо контагіозними, давати ускладнення. Рання діагностика дозволяє призначити лікування своєчасно, ізолювати хворого і цим запобігти поширенню захворювання.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Клінічні ознаки блефаритів.
- Методи лікування блефаритів.
- Клініка і лікування халазіона.
- Стадії ячменя, методи лікування.
- Клініка дакріоденіту.
- Клініка дакріоцеститу.
- Методи дослідження прохідності слізних шляхів.
- Загальна симптоматика гострих кон'юнктивітів.
- Діагностика бактеріального кон'юнктивіту.
- Діагностика дифтерійного кон'юнктивіту.
- Діагностика гонобленорейного кон'юнктивіту.

2. Виконання практичних навичок та маніпуляцій.

3. Розв'язання тестових завдань та клінічних ситуацій.

4. Перегляд презентацій та відео за темою.

5. Заповнення щоденників.

Практичні навички до теми:

- Збирання анамнезу;
- Закапуванням капель;
- Закладання мазей за повіку;
- Накладання пов'язки на око;
- Вивертання повіки;
- Дотримання правил безпеки при обстеженні пацієнта.

ЛІТЕРАТУРА:

Офтальмологія : підручник / Г.Д. Жабоедов, Р.Я. Скрипник, О.А. Кіча – К.: ВСВ «Медицина», 2018.

Тема 3. Захворювання зовнішньої оболонки ока та кришталика.

Актуальність теми.

Кришталик є однією з оптичних середовищ ока. Захворювання кришталика – катаракта, це одне з найбільш розповсюджених захворювань очей. Так, за даними статистики частота вікової катаракти складає 33 випадки на 1000 населення. Після 80 років на катаракту страдає майже все населення. Серед вродженої патології ока катаракта займає одну з головних позицій.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Анатомофізіологічні особливості кришталика.
- Задіяння кришталика в акомодатії.
- Класифікація катаракт.
- Основні клінічні симптоми та лікування катаракти.
- Клініка кератиту.
- Клінічна діагностика повзучої виразки рогівки.

2. Виконання практичних навичок та маніпуляцій.

3. Розв'язання тестових завдань та клінічних ситуацій.

4. Перегляд презентацій та відео за темою.

5. Заповнення щоденників.

Практичні навички до теми:

- Збір анамнезу.
- Дослідження центрального зору.
- Дослідження бінокулярного зору.
- Закапування крапель.
- Закладання мазей за повіку.

ЛІТЕРАТУРА:

Офтальмологія : підручник / Г.Д. Жабоедов, Р.Я. Скрипник, О.А. Кіча – К.: ВСВ «Медицина», 2018.

Тема 4. Захворювання, що пов'язані з порушенням циркуляції водянистої вологи.

Актуальність теми.

Існує ряд хвороб, які не загрожують смертю, але позбавляють людину радості сприймати оточуючий світ. Значне поширення глаукоми, труднощі ранньої діагностики й серйозний прогноз є причиною постійної уваги до цього захворювання з боку медичних працівників. На сьогодні в Україні глаукомі належить 40% в структурі інвалідності серед дорослого населення.

Своєчасна діагностика захворювання досягається шляхом проведення активних і пасивних профілактичних оглядів населення на глаукому, які,

згідно наказів Міністерства охорони здоров'я, повинні проводитися один раз на рік.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Що таке глаукома?
- Від чого людина сліпне при глаукомі?
- Профілактика глаукоми.
- Чому глаукому вважають підступним захворюванням?
- Клініка гострого нападу глаукоми.
- Невідкладна допомога при гострому нападі глаукоми.
- Клініка вродженої глаукоми.

2. Виконання практичних навичок та маніпуляцій.

3. Розв'язання тестових завдань та клінічних ситуацій.

4. Перегляд презентацій та відео за темою.

5. Заповнення щоденників.

Практичні навички до теми:

- Збір анамнезу.
- Дослідження центрального зору.
- Дослідження периферичного зору.
- Вимірювання внутрішньочного тиску.

ЛІТЕРАТУРА:

Офтальмологія : підручник / Г.Д. Жабоедов, Р.Я. Скрипник, О.А. Кіча – К.: ВСВ «Медицина», 2018.

Тема 5. Захворювання середньої, внутрішньої оболонки ока та зорового нерву.

Актуальність теми.

Захворювання сітківки та зорового нерву у всіх країнах світу займають провідне місце серед причин сліпоти.

Патологічні зміни сітківки та зорового нерву часто розвиваються на фоні загальних захворювань організму.

Тому знання етіології, клініки, методів сучасної діагностики та принципів лікування уражень сітківки, зорового нерву, райдужної оболонки необхідні лікарю будь-якого профілю.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Відшарування сітківки : етіологія, патогенез, клініка і лікування.
- Атрофія зорового нерву: причини, клінічні ознаки, лікувальна тактика.
- Іридоцикліт: клініка, діагностика.

2. **Виконання** практичних навичок та маніпуляцій.
3. **Розв'язування** тестових завдань та клінічних ситуацій.
4. **Перегляд** презентацій та відео за темою.
5. **Заповнення** щоденників.

Практичні навички до теми:

- Збір анамнезу.
- Дослідження центрального зору.
- Дослідження периферичного зору.
- Дослідження кольоросприйняття.

ЛІТЕРАТУРА:

Офтальмологія : підручник / Г.Д. Жабоедов, Р.Я. Скрипник, О.А. Кіча – К.: ВСВ «Медицина», 2018.

Тема 6. Ушкодження органу зору.

Актуальність теми.

У структурі очної патології одне з провідних місць займають пошкодження ока та його придатків. В очних стаціонарах України хворі з пошкодженням органу зору складають майже половину госпіталізованих. Найприкрішим, у разі травмування ока, є розуміння того, що нещасному випадкові можна було запобігти. Часто через фатальний збіг обставин, людина раптово стає інвалідом, будучи повністю здоровою.

Стан зору після травми ока залежить від своєчасної та правильно наданої допомоги потерпілому і наступного лікування. Чим раніше хворий із травмою ока буде госпіталізований, тим більше шансів на його одужання.

План заняття.

1. Усне опитування за питаннями теми:

- Класифікація контузій.
- Клінічна характеристика контузій, лікування.
- Класифікація опіків за ступенем тяжкості.
- Перша допомога при опіках різного походження.
- Ознаки проникаючих поранень.
- Ускладнення після проникаючих поранень.
- Профілактика очного травматизму.

2. Виконання практичних навичок та маніпуляцій.

3. Розв'язання тестових завдань та клінічних ситуацій.

4. Перегляд презентацій та відео за темою.

5. Заповнення щоденників.

Практичні навички до теми:

- Збір анамнезу.
- Визначення характеру порушень, які виникли внаслідок пошкодження ока.
- Дослідження центрального зору.
- Видалення стороннього тіла з кон'юнктиви.
- Закапування крапель.
- Накладання бінокулярної пов'язки.

ЛІТЕРАТУРА:

Офтальмологія : підручник / Г.Д. Жабоедов, Р.Я. Скрипник, О.А. Кіча – К.: ВСВ «Медицина», 2018.